

Motion till riksdagen

1989/90:N51

av Rosa-Lill Wåhlstedt m.fl. (s)

med anledning av prop. 1989/90:88

Vissa näringspolitiska frågor

I propositionen redovisas näringspolitikens inriktning på medellång sikt, angelägna områden att beakta för den fortsatta utformningen av näringspolitiken samt en rad konkreta förslag till åtgärder och förändringar.

Inom småföretagsområdet prioriteras nyföretagande, teknikbaserade företag och underleverantörer. Mot detta finns principiellt inget att erinra – ej heller mot de uttalade ambitionerna att minska hindren för småföretagens tillväxtmöjligheter.

Kunskaphöjande och finansiella insatser – t.ex. via de regionala utvecklingsfonderna – är särskilt angelägna för nyföretagare och inom småföretagssektorn i allmänhet.

Totalt sett kan de regionala utvecklingsfondernas s.k. likviditet synas vara hög, varför en viss justering kan vara motiverad. Överföringen av 600 milj. kr. till de föreslagna regionala riskkapitalbolagen kan därför vara en konstruktiv lösning för att bredda egenkapitalbasen i utvecklingsbara småföretag. Sammanlagt kommer dessa riskkapitalbolag (inklusive Småföretagsfonden) att förfoga över drygt 2 miljarder kronor. Erfarenhetsmässigt är den likviditeten, beroende på riskbenägenheten, relativt hög i denna typ av riskkapitalbolag (ca 60-70 %) – alltså betydligt högre än motsvarande genomsnittliga likviditet hos utvecklingsfonderna i dagsläget.

Det finns sålunda en betydande risk för att inte särskilt stor del av de avsatta medlen verkligen når marknaden och att det blir ganska få företag som totalt kommer att ingå i riskkapitalbolagens portföljer. Eftersom flertalet av riskkapitalbolagens presumtiva portföljföretag finns inom storstads- och högskoleregioner finns anledning att även beakta de regionalpolitiska aspekterna i detta sammanhang. De regionala riskkapitalbolagen bör genom bolagsordning och styrelsetillsättning tillförsäkras en regional förankring genom en nära koppling till de regionala utvecklingsfonderna.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang samt de i propositionen uttalade ambitionerna att särskilt prioritera nyföretagare och små företag framstår det som mycket betänkligt att från de regionala utvecklingsfonderna dra in ytterligare 1 miljard kronor.

Satsningarna på de litet mer mogna, litet större eller mer tekniskt utvecklade företagen är enligt ovan kraftiga – inte minst mot bakgrund av att även privat kapital inbjuds att ingå i de regionala riskkapitalbolagen. Möjligheterna för nyföretagare, små företag med en mer konventionell teknik, tjäns-

teföretag, hantverkare, etc. att få tillgång till riskvilligt kapital, som komplement till det ordinarie finansieringssystemet, blir däremot betydligt sämre. Detta är mycket allvarligt. Inom denna mycket stora och regionalt oerhört väsentliga grupp av företag återfinns merparten av de kvinnliga företagarna och företag med 10–20 anställda.

Satsningar på nyföretagare måste bestå av både kunskapshöjande och finansiella insatser – naturligen ställda till förfogande genom de regionala utvecklingsfondernas eller t.ex. av dessa anlitate privata konsulter försorg. Genom sin regionala förankring och därmed djupa kunskap om regionens näringsliv utgör utvecklingsfonderna en mycket bra resurs för att göra affärs-mässiga bedömningar och insatser i nya och små företag.

Särskilt anpassade finansiella instrument bör användas för att långsiktigt och kraftfullt kunna stödja nyföretagandet och därmed förnyelsen av svenskt näringsliv, en förnyelse som i en alltmer accelererande internationaliseringsprocess blir mer och mer betydelsefull.

Det är genom att ange tydliga mål och strukturerad uppföljning/utvärdering som verksamheten vid de regionala utvecklingsfonderna bäst styrs. Det är en primäruppgift för huvudmännen för dessa stiftelser. Utvecklingsfondernas styrelser bör självfallet tillsättas med utgångspunkt i engagemang, relevanta kunskaper och för verksamheten lämplig erfarenhet. Den uppstramning och insikt som propositionen ger uttryck för i dessa avseenden välkomnas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utvecklingsfonder och riskkapitalbolag.

Stockholm den 26 mars 1990

Rosa-Lill Wahlstedt (s)

Sture Ericson (s)

Helge Hagberg (s)

Håkan Strömberg (s)

Maud Björnemalm (s)

Ulla Berg (s)